

FÖRVALTNINGSSTADGA Ålands kommunförbund

Antagen av förbundsstämman § 9/17.11.2023

Denna stadga träder i kraft 20.11.2023 och ersätter tidigare stadga från 09.01.1998

Innehållsförteckning

Kapitel 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	4
§ 1 Stadgans tillämpning.....	4
§ 2 Kommunförbundets uppgifter och verksamhet.....	4
Kapitel 2 KOMMUNFÖRBUNDETS ORGANISATION OCH FÖRTROENDEVALDA	5
§ 3 Förvaltningsorgan	5
§ 4 Personalorganisation	5
Kapitel 3 FÖRBUNDSSTYRELSEN	6
§ 5 Sammansättning och mandatperiod	6
§ 6 Verksamhetsområde	6
§ 7 Förbundsstyrelsens uppgifter	6
§ 6 Förbundsstyrelsens beslutanderätt och delegering av beslutanderätt	6
§ 7 Föredragning	7
§ 8 Ordförande och ledamot i förbundsstyrelsen	7
§ 9 Förbundsstyrelsens uppgifter	7
Kapitel 4 PERSONAL	8
§ 10 Instruktioner och tjänste- eller befattningsbeskrivningar	8
§ 11 Val av personal samt beslutanderätt i övriga personalfrågor	8
Kapitel 5 SAMMANTRÄDESFÖRFARANDE	9
§ 12 Tillämpning.....	9
§ 13 Sammanträdestid och sammanträdesplats.....	9
§ 14 Deltagande i sammanträde på distans	9
§ 15 Sammankallande av sammanträde.....	9
§ 16 Fortsatt sammanträde.....	10
§ 17 Kallande av ersättare	10
§ 18 Sammanträdesrutiner	10
§ 19 Ordförandeskap	10
§ 20 Tillfällig ordförande.....	10
§ 21 Närvarorätt vid sammanträden	10
§ 22 Konstaterande av jäv	11
§ 23 Omröstning och val.....	11
§ 24 Elektroniskt beslutsförfarande	11
§ 25 Protokoll	11
§ 26 Förbundsstyrelsens rätt att överta ärenden	12
§ 27 Förfaringssätt med anledning av upptagande till behandling.....	13
§ 28 Information	13
§ 29 Kommunförbundets underskrift och underteckning av handlingar	13
Kapitel 6 FÖRBUNDSSTÄMMAN	14
Allmänna bestämmelser	14
§ 30 Organisering av stämmans verksamhet	14
§ 31 Förbundsstämmans konstituering	14
§ 32 Sammanträden	14
§ 33 Sammankallande av stämman	14
§ 34 Deltagande i stämma på distans.....	14
§ 35 Kallelse till stämman	15
§ 36 Föredragningslistan	15
§ 37 Förfall.....	15

§ 38 Förbundsstyrelsens representanter vid förbundsstämman	15
§ 39 Ordförandeskap och tillfällig ordförande	15
§ 40 Stämmans laglighet och beslutsförhet	16
§ 41 Fastställande av röstlängd.....	16
§ 42 Ärendets handläggningsordning	16
§ 43 Konstaterande av jäv	16
§ 44 Anföranden	17
§ 45 Sättet för anförande	17
§ 46 Förslag om bordläggning eller återremiss	17
§ 47 Skriftligt förslag	18
§ 48 Förslag till beslut och avslutande av diskussionen.....	18
§ 49 Konstaterande av beslut som fattats utan omröstning	18
§ 50 Förslag som tas upp till omröstning.....	18
§ 51 Omröstningsätt	18
§ 52 Omröstningsproposition	18
§ 53 Konstaterande av beslut.....	19
§ 54 Reservation	19
§ 55 Fortsatt sammanträde.....	19
§ 56 Hemställningskläm.....	19
§ 57 Tillsättande av utskott	19
§ 58 Allmänna bestämmelser om val.....	20
§ 59 Medhjälpare vid valförrättning.....	20
§ 60 Förbundsstämmans centralnämnd.....	20
§ 61 Inlämning av kandidatlistor, upprop vid valförrättning	20
§ 62 Uppgörande av kandidatlistor.....	20
§ 63 Granskning och rättelser av kandidatlistor	20
§ 64 Sammanställning av kandidatlistor	21
§ 65 Valförrättning.....	21
§ 66 Fastställelse av valresultat och förvaring av röstsedlar	21
§ 67 Förande, justering och framläggande av protokoll.....	21
Kapitel 7 KOMMUNFÖRBUNDETS EKONOMISKA FÖRVALTNING	23
§ 68 Verkställande av budgeten.....	23
§ 69 Ändringar i budgeten.....	23
§ 70 Försäljning av anläggningstillgångar	23
§ 71 Godkännande av avskrivningsplan.....	23
§ 72 Finansförvaltningen	24
§ 73 Fastställande av avgifter.....	24
§ 74 Riskhantering	24
Kapitel 8 GRANSKNING AV FÖRVALTNING OCH EKONOMI	25
§ 75 Extern och intern kontroll	25
§ 76 Revisorer	25
§ 77 Revisorerernas sammanträden	25
§ 78 Revisorerernas mandatperiod	25
§ 79 Revisorerernas uppgifter	25
§ 80 Revisorerernas berättelse.....	26
§ 81 Sekretessbestämmelser	26

Kapitel 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

§ 1 Stadgans tillämpning

Kommunförbundets förvaltning är ordnad i enlighet med denna stadga.

Förvaltningsstadgan kommer i andra hand i förhållande till lagstiftning och andra stadgor och instruktioner.

§ 2 Kommunförbundets uppgifter och verksamhet

Kommunförbundets uppgifter och verksamhet fastställs i grundavtalet 3 § och kommunallagen 97 §.

Kapitel 2 KOMMUNFÖRBUNDETS ORGANISATION OCH FÖRTROENDEVALDA

§ 3 Förvaltningsorgan

Kommunförbundets förtroendevalda verkar inom en organisation som bildats av förbundsstämman och förbundsstyrelsen.

För granskning av kommunalförbundets förvaltning och ekonomi utser förbundsstämman revisorer.

§ 4 Personalorganisation

Kommunförbundets förvaltning, ekonomi och övrig verksamhet leds av en förbundsdirektör som är underställd förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen utser förbundsdirektörens ställföreträdare. Ifall förbundsdirektören är varaktigt förhindrad eller tjänsten är obesatt sköts uppgifterna enligt förordnande av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen inrättar tjänster. Arbetstagare anställs inom ramen för beviljade medel.

Förbundsstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunförbundets personalorganisation.

Kapitel 3 FÖRBUNDSSTYRELSEN

§ 5 Sammansättning och mandatperiod

Bestämmelser om förbundsstyrelsens sammansättning och mandatperiod finns i kommunförbundets grundavtal § 9.

§ 6 Verksamhetsområde

Förbundsstyrelsen leder kommunförbundet och dess förvaltning och ekonomi i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen och speciallagar, bestämmelserna i grundavtalet eller föreliggande förvaltningsstadga.

Styrelsen bevakar kommunförbundets intressen och representerar kommunförbundet.

§ 7 Förbundsstyrelsens uppgifter

Förbundsstyrelsens uppgifter är att:

- Bevaka medlemskommunernas intressen
- Ingå avtal på förbundets vägnar
- Avge remissutlåtanden
- Bereda ärenden inför förbundsstämman och ta de initiativ och göra de framställningar som styrelsen finner påkallade
- Avge förklaring med anledning av besvär över förbundsstämmans beslut om styrelsen anser sig kunna omfatta stämmans beslut
- Ansvara för förbundets externa kontakter

§ 6 Förbundsstyrelsens beslutanderätt och delegering av beslutanderätt

Förbundsstyrelsen beslutar utöver de ärenden som enligt gällande stadganden ska avgöras av förbundsstyrelsen, om inte annorlunda är bestämt i förbundets andra stadgor, också i ärenden som gäller:

- Köp, försäljning och byte av fast och lös egendom, byggnader och anläggningar såvida inte priset eller bytesvärdet överstiger det maximibelopp som förbundsstämman fastställt och såvida beslutanderätten inte överförs på annat organ eller tjänsteman
- Personal-, avtals- och avlöningsfrågor till den del de inte enligt stadganden eller delegeringsbeslut ankommer på annan instans
- Beviljande av lättnad eller befrielse från ersättning för tjänster som ska uppbäras av kommun eller kommunalförbund
- Upptagande av budgetlån och tillfälliga krediter
- Val av representanter till olika samarbetsorgan eller administrativa organ för förbundets verksamhet eller i vilka kommunförbundet medverkar
- Övriga ärenden som föranleds av förbundets verksamhet

Förbundsstyrelsen kan befullmäktiga annat organ eller tjänsteman att avgöra ärende som hör till förbundsstyrelsens beslutanderätt.

§ 7 Föredragning

Vid förbundsstyrelsens sammanträden avgörs ärendena efter föredragning av förbundsdirektören. När förbundsdirektören är förhindrad fungerar ordföranden som föredragande.

Föredragandes förslag ligger till grund för behandlingen (grundförslag). Om föredraganden har ändrat det förslag som finns i föredragningslistan innan organet fattat beslut i ärendet, är det ändrade förslaget grundförslag. Om förslaget har tagits tillbaka avlägsnas ärendet från föredragningslistan, såvida inte förbundsstyrelsen beslutar annat.

Föredragande är ansvarig för vad som har beslutats såvida denne inte anfört reservation.

§ 8 Ordförande och ledamot i förbundsstyrelsen

Utöver de uppgifter som särskilt stadgats om ordförande och ledamot i förbundsstyrelsen ska ordföranden leda förbundsstyrelsen sålunda att de av förbundsstämman godkända målsättningarna förverkligas.

Ledamot i förbundsstyrelsen ska handla sålunda att de godkända verksamhetsmålen för förbundet förverkligas och härvid ta nödvändiga initiativ i förbundsstyrelsen.

§ 9 Förbundsdirektörens uppgifter

Förbundsdirektören ansvarar i egenskap av kommunförbundets högsta tjänsteman för att förbundsstämmans och förbundsstyrelsens mål, som fastslås i budget och verksamhetsplan, uppnås och beslut genomförs. Förutom att leda kommunförbundets utveckling i enlighet med den strategi som fastställts åligger det förbundsdirektören att:

- Följa samhällsutvecklingen, den allmänna ekonomiska utvecklingen och vid behov ta initiativ i aktuella frågor inom dessa områden
- Företräda eller förordna någon att företräda kommunförbundet vid sammanträden och förhandlingar, bolagsstämmor och motsvarande om inte förbundsstyrelsen utsett annan
- Själv eller via befullmäktigat ombud föra kommunalförbundets talan vid domstolar och andra myndigheter, liksom också vid sådana sammanslutningars eller samfunds möten i vilka kommunalförbundet är delägare eller medlem, om inte förbundsstyrelsen besluter annorlunda

Närmare beskrivning av förbundsdirektörens uppgifter framgår av direktörsavtalet.

Kapitel 4 PERSONAL

§ 10 Instruktioner och tjänste- eller befattningsbeskrivningar

För tjänstemän i ledande och självständig ställning godkänner förbundsstyrelsen tjänstebeskrivningar om inte annat beslutas i särskilda fall.

§ 11 Val av personal samt beslutanderätt i övriga personalfrågor

Förbundsstyrelsen beslutar om val av personal och har beslutanderätt i övriga personalfrågor om inte förbundsstyrelsen beslutat delegera beslutanderätten till tjänsteman.

Kapitel 5 SAMMANTRÄDESFÖRFARANDE

§ 12 Tillämpning

Bestämmelserna i detta kapitel gäller förbundsstyrelsens sammanträden, samt i tillämpliga delar för organ som förbundsstyrelsen tillsatt.

§ 13 Sammanträdestid och sammanträdesplats

Förbundsstyrelsen håller sina sammanträden vid de tidpunkter och på den plats som organet beslutar.

Sammanträde hålls också om ordföranden anser det vara nödvändigt eller om en majoritet av ledamöterna gör framställning om detta till ordföranden.

§ 14 Deltagande i sammanträde på distans

Förbundsstyrelsens ledamöter och personer som har närvarorätt och yttranderätt vid organets sammanträden får delta i sammanträden på distans, under förutsättning att tillförlitlig utrustning och uppkoppling finns att tillgå och genom vilket skyddet av sekretessen och personuppgifterna tryggas.

Vid deltagande på distans ska de närvarande stå i bild- och ljudförbindelse med varandra på lika villkor.

Ordförande ska se till att den som deltar i sammanträdet på distans kan följa sammanträdet och delta i behandlingen av ärenden under hela sammanträdet. Om utrustning eller uppkoppling slutar fungera under pågående sammanträde, ska ordförande omedelbart ajournera eller avbryta sammanträdet.

Ingen annan person än styrelsens ledamöter eller de som har närvarorätt och yttranderätt vid sammanträdet får vara närvarande i de utrymmen som används, vilket ska kontrolleras av ordföranden.

Deltagande i sammanträde på distans begränsas dock av tekniska orsaker så, att deltagande inte är möjligt vid sammanträdet där det behandlas ärenden i vilka man kan förrätta sluten omröstning.

För att få delta i sammanträde på distans, ska den ledamot eller person med närvarorätt och yttranderätt som vill delta i sammanträdet på distans meddela om detta till förbundskansliet minst två (2) vardagar före sammanträdet.

§ 15 Sammankallande av sammanträde

Ordförande sammankallar till sammanträde, eller om denna är förhindrad, vice ordförande.

I sammanträdeskallelsen ska tidpunkt och plats för sammanträde anges, samt vilka ärenden som ska behandlas (föredragningslista). Därutöver kan ärenden av brådskande natur handläggas och avgöras under sammanträdet.

Kallelsen ska sändas till ledamöterna jämte ersättare och till övriga personer som har närvarorätt eller närvaroplikt. Kallelsen ska sändas minst sju (7) dagar före sammanträdet, om inte organet beslutar annorlunda. Kallelsen jämte handlingarna skickas elektroniskt till ledamöterna. Ledamot kan begära att kallelse jämte handlingar skickas per post senast fem (5) dagar före sammanträdet.

§ 16 Fortsatt sammanträde

Om behandlingen av ärendena inte slutförs vid ett sammanträde, kan behandlingen hänskjutas till ett fortsatt sammanträde. Särskild kallelse behöver då inte sändas ut. Om möjligt ska de frånvarande underrättas om det fortsatta sammanträdet.

§ 17 Kallande av ersättare

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde ska denna be sin ersättare delta i sitt ställe, samt underrätta ordförande och/eller föredragande om sin frånvaro. När en ledamot är jävig i något ärende eller på grund av förhinder inte kan delta i behandlingen av något ärende, kan denna be sin ersättare delta i ärendets behandling.

Förbundskansliet kan på den förhindrade ledamotens uppdrag förmedla kallelsen till ersättaren.

§ 18 Sammanträdesrutiner

Sedan ordföranden öppnat sammanträdet konstaterar denna vilka som är närvarande och om sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Ärendena behandlas i den ordning som anges i kallelsen, såvida förbundsstyrelsen inte beslutar annorlunda. Om föredraganden föreslår eller om en ledamot framställer ett understött förslag kan styrelsen med majoritetsbeslut ta upp till behandling ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde.

§ 19 Ordförandeskap

Ordföranden ska leda behandlingen av ärendena och sörja för ordningen under sammanträdena. Ordföranden får sedan denna givit en varning bestämma att personer som uppträder olämpligt ska avlägsnas. Om det uppstår oordning ska ordföranden avbryta eller upplösa sammanträdet.

§ 20 Tillfällig ordförande

Om både ordföranden och vice ordföranden är frånvarande eller jäviga i något ärende ska en tillfällig ordförande väljas för sammanträdet eller för behandlingen av berörda ärenden.

§ 21 Närvarorätt vid sammanträden

Vid förbundsstyrelsens sammanträden har förutom ledamöterna och förbundsdirektören även förbundsstämman ordförande samt vice ordförande och förbundsstyrelsens ersättare närvaro- och yttranderätt.

Om annan än ovan nämnda personers närvaro- och yttranderätt beslutar förbundsstyrelsen.

§ 22 Konstaterande av jäv

Ordföranden ska vid behov begära att organet avgör huruvida jäv föreligger för en ledamot eller annan person med närvaro- och yttranderätt.

Person som konstaterats vara jävig får varken delta i handläggningen av ett ärende eller vara närvarande när det behandlas. I enlighet med 50 § kommunallagen (ÅFS 1997:73) tillämpas 24 § förvaltningslagen (ÅFS 2008:9) gällande jävsgrunder vid sammanträde för kommunstyrelse, nämnd, direktion och kommitté, eller senare motsvarande lagar.

Beslutet om jäv ska motiveras i protokollet.

§ 23 Omröstning och val

I fråga om omröstning och val gäller i tillämpliga delar vad som nedan i kapitel 5 bestäms om omröstning och val i förbundsstämman.

§ 24 Elektroniskt beslutsförfarande

Med undantag för offentliga sammanträden kan förbundsstyrelsen fatta beslut i ett elektroniskt beslutsförfarande då det är fråga om icke sekretessbelagda rutinärenden där åsikten kan uttryckas genom svarsalternativen "ja", "nej" och "blank", eller "godkänner," "underkänner" och "blank".

Det elektroniska beslutsförfarandet ska ordnas så att skyddet av sekretessen och personuppgifterna tryggas.

I kallelsen till ett sammanträde anges vilka ärenden som behandlas i ett elektroniskt beslutsförfarande och före vilken tidpunkt ett elektroniskt beslutsfattande kan ske. Ärendet är behandlat när alla ledamöter har uttryckt sin åsikt i ärendet och tidsfristen för behandlingen har löpt ut. Ett ärende behandlas vid ett sammanträde om en ledamot så kräver eller annars avstår från att uttrycka sin åsikt inom den utsatta tidsfristen. Protokollet kan justeras elektroniskt före sammanträdet. Pappersutskriften av protokollen undertecknas vid följande sammanträde.

§ 25 Protokoll

Protokollet uppgörs av förbundsdirektören under ledning av ordföranden. Protokollet ska undertecknas av ordföranden och förbundsdirektören. Protokollet justeras på det sätt som förbundsstyrelsen beslutar. Andra än förbundsstämmans protokoll kan justeras digitalt när teknik och rutin finns för detta.

Förbundsstyrelsens protokoll ska efter justeringen finnas tillgängligt på kommunförbundets webbplats tillsammans med en besvärshänvisning. Ett meddelande om att protokollet finns tillgängligt på kommunförbundets webbplats ska publiceras på kommunförbundets elektroniska anslagstavla, i enlighet med 57 § förvaltningslagen eller senare motsvarande lagstiftning.

I protokollet ska antecknas:

1. Om konstitueringen:
  - Tidpunkten för när sammanträdet börjar och slutar samt sammanträdesplatsen;
  - Närvarande och frånvarande för hela sammanträdet eller för vissa ärenden och i vilken egenskap deltagarna varit närvarande;
  - Sammanträdets laglighet och beslutsföret.
2. Om ärendenas behandling:
  - Rubrik för ärendena;
  - Redogörelse för ärendena;
  - Beslutsförslag;
  - Jäv;
  - Framlagda förslag och om de fått understöd;
  - Omröstning: Omröstnings sätt, omröstningsförfarande, omröstningsproposition och omröstningens resultat;
  - Val: Valsätt och valresultat;
  - Konstaterande av beslut;
  - Reservation.
3. Om lagligheten:
  - Besvärshänvisning;
  - Ordförandens och sekreterarens underskrift;
  - Anteckning om protokolljustering;
  - Anteckning om framläggande.

I den besvärshänvisning som fogas till protokollet ska anges besvärsmyndigheten, den myndighet som ska tillställas besvärsskriften, besvärstid och från vilken tidpunkt den räknas samt vilka krav som ställs på innehållet och i inlagorna till besvärsskriften.

Till sådana beslut som det inte går att anföra besvär mot ska fogas en anteckning om detta och uppges vilken lag eller förordning förbundet grundar sig på.

§ 26 Förbundsstyrelsens rätt att överta ärenden

Om ett ärende som har fattats av tjänsteman eller av förbundsstyrelsen utsett organ ska övertas av förbundsstyrelsen väcks initiativ av förbundsstyrelsens ordförande, förbundsstyrelsens representant i nämnden eller förbundsdirektören. Även annan ledamot kan väcka initiativ.

Om ett ärende ska övertas för behandling i av förbundsstyrelsen utsett organ, väcks initiativ av organets ordförande eller förbundsdirektören. Även annan ledamot kan väcka initiativ.

§ 27 Förfaringssätt med anledning av upptagande till behandling

Förbundsstyrelsen ska, om upptagande till behandling av ärendet skett, utan dröjsmål tillställa vederbörande organ eller tjänsteman sitt beslut.

Organet eller tjänstemannen ska verkställa beslutet eller, om ärendet återremitterats, fatta nytt beslut med beaktande av de skäl som föranlett återremissen.

§ 28 Information

Förbundsstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunförbundets information och godkänner styrdokument gällande förbundets information.

Förbundsstyrelsen ska verka för att skapa transparens i kommunförbundets beredning och beslutsfattande med beaktande av sekretessbestämmelserna.

§ 29 Kommunförbundets underskrift och underteckning av handlingar

Avtal, förbindelser, expeditioner och skrivelser som bygger på förbundsstämmans eller förbundsstyrelsens beslut undertecknas av förbundsstyrelsens ordförande och/eller förbundsdirektören såvida inte förbundsstyrelsen beslutar något annat.

Avtal, förbindelser, expeditioner och skrivelser som ingås för Kommunala avtalsdelegationens räkning undertecknas av förbundsstyrelsens ordförande och/eller avtalschefen såvida inte avtalsdelegationen har befullmäktigat andra personer att göra det.

Kapitel 6 FÖRBUNDSSTÄMMAN

Allmänna bestämmelser

§ 30 Organisering av stämmans verksamhet

Om stämmans verksamhet och uppgifter stadgas i grundavtalets 2 kapitel och 97 § kommunallagen, eller senare motsvarande lagstiftning.

§ 31 Förbundsstämmans konstituering

Sammanträdet öppnas av den stämmorepresentant som längst innehaft ett förbundsstämmouppdrag i kommunförbundet, denna leder ordet tills valförrättningar har slutförts. Om flera representanter tillhört förbundsstämman lika lång tid, utövas ordförandeskapet av den representant som är äldst av dessa.

Som protokollförare vid förbundsstämman fungerar förbundsdirektören eller den tjänsteman som blivit utsedd för uppdraget av förbundsstämman. Denna handhar även de övriga sekreteraruppgifterna.

§ 32 Sammanträden

Förbundsstämma ska hållas två (2) gånger i året.

Förbundsstämman kan vid behov sammankallas oftare.

Förbundsstämman beslutar om tidpunkten för förbundsstämmans sammanträden. Stämman ska även sammanträda då styrelsen eller minst en fjärdedel av stämmans ledamöter begär det för ett visst ärende eller då stämmans ordförande anser det behövas.

§ 33 Sammankallande av stämman

Förbundsstämman sammankallas av stämmans ordförande eller vid förhinder av denna av vice ordföranden. Vid förhinder för hela presidiet kan stämman sammankallas av styrelsens ordförande, som också utfärdar kallelse till nyvald stämmas första sammanträde.

§ 34 Deltagande i stämma på distans

Stämmorepresentant, eller person med närvaro- och yttranderätt, får delta i stämman på distans under förutsättning att tillförlitlig utrustning och uppkoppling finns att tillgå och genom vilket skyddet av sekretessen och personuppgifterna tryggas.

Vid deltagande på distans ska de närvarande stå i bild- och ljudförbindelse med varandra på lika villkor.

Ordförande ska se till att den som deltar i stämman på distans kan följa och delta i behandlingen av ärenden under hela stämman. Om utrustning eller uppkoppling slutar fungera under pågående stämma, ska ordföranden omedelbart ajournera eller avbryta stämman.

Deltagandet i stämman på distans begränsas dock av tekniska orsaker så att deltagande inte är möjligt vid sammanträden där det behandlas ärenden i vilka man kan förrätta slutna omröstning.

För att få delta i stämman på distans ska den ledamot eller person med närvaro- och yttranderätt som vill delta på distans meddela om detta till ordförande eller sekreterare minst två (2) vardagar före stämman.

§ 35 Kallelse till stämman

Kallelse till förbundsstämman ska skickas elektroniskt minst sju (7) dagar före stämman till de personer som har närvaro- och yttranderätt vid sammanträdet och varje medlemskommun. Inom samma tid ska sammanträdet kungöras på kommunförbundets elektroniska anslagstavla.

I kallelsen anges tidpunkten och platsen för stämman samt vilka ärenden som ska behandlas.

§ 36 Föredragningslistan

Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till stämmobeslut. Föredragningslistan ska sändas i samband med kallelsen till stämman.

§ 37 Förfall

Stämmorepresentant som är förhindrad att handha sitt uppdrag eller som på grund av jäv inte kan delta i beslutsfattandet i ett visst ärende ska utan dröjsmål meddela detta till kommunförbundets kansli. Med anledning av meddelandet ska ersättaren inkallas av ordinarie stämmorepresentant. Förbundskansliet kan på den förhindrade representantens uppdrag förmedla kallelsen till ersättaren.

§ 38 Förbundsstyrelsens representanter vid förbundsstämman

Förbundsstyrelsens ordförande eller viceordförande och förbundsdirektören bör vara närvarande vid förbundsstämman. Om de är frånvarande hindrar detta dock inte behandlingen av ärenden.

Vid förbundsstämmans sammanträden har förutom representanterna även förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare närvarorätt. Dessa har rätt att delta i diskussionen men inte i beslutsfattandet, om de inte samtidigt är stämmorepresentanter. Förbundsstämman beslutar om andra personers närvaro- och yttranderätt vid sammanträdena.

§ 39 Ordförandeskap och tillfällig ordförande

Det är ordförandens uppgift att leda behandlingen av ärendena och sörja för ordningen på förbundsstämman. Ordföranden får, efter att ha gett en varning, bestämma att personer som uppträder olämpligt ska avlägsnas. Om det uppstår oordning ska ordföranden avbryta eller upplösa mötet.

Om ordföranden måste avlägsna sig från stämman eller är jävig vid behandlingen av något ärende ersätts denna av viceordföranden. Vid förhinder väljs en tillfällig ordförande för stämman eller behandling av ärendet.

§ 40 Stämmans laglighet och beslutsförhet

De närvarande representanterna konstateras elektroniskt eller genom namnupprop som verkställs i medlemskommunernas alfabetiska ordning.

När ordföranden har konstaterat vilka stämmorepresentanter som är närvarande konstaterar ordföranden om stämman är laglig och beslutför.

En representant som infinner sig vid stämman efter namnuppropet ska omedelbart anmäla sig för ordföranden. En representant som avlägsnar sig under stämman ska anmäla för ordföranden att hen avlägsnar sig.

Under pågående stämma eller efter en paus kan ordföranden vid behov på nytt konstatera vilka som är närvarande.

Om ordföranden konstaterar att förbundsstämman förlorat sin beslutsförhet ska ordföranden avbryta stämman.

§ 41 Fastställande av röstlängd

Över de närvarande representanterna för medlemskommunerna uppgörs en förteckning, i vilken antecknas representanternas röstetal i vart och ett ärenden som behandlas.

Röstlängden fastställs i samband med att stämman konstateras vara beslutför.

§ 42 Ärendets handläggningsordning

Ärendena föredras av ordföranden för förbundsstämman i den ordning de intagits i föredragningslistan, om inte förbundsstämman beslutar om en annorlunda ordning.

Förbundsstyrelsens förslag utgör grund för behandlingen (grundförslag). Har förbundsstämman tillsatt ett särskilt utskott för beredning av ett visst ärende eller för att granska förvaltningen, utgör utskottets förslag grund för behandlingen. Har förbundsstyrelsen ändrat sitt förslag, innan förbundsstämman fattat beslut i ett ärende som ingår i föredragningslistan, utgör det ändrade förslaget grund för behandlingen.

Har förbundsstyrelsen återkallat sitt förslag, innan förbundsstämman fattat beslut i ärende som ingår i föredragningslistan, ska ärendet avlägsnas från densamma. Förbundsstyrelsen kan dock inte återta ett ärende som är bordlagt av förbundsstämman.

§ 43 Konstaterande av jäv

Ordförande ska vid behov begära att stämman avgör huruvida jäv föreligger för en representant eller annan person med närvarorätt.

Beslutet om jäv ska motiveras i protokollet.

§ 44 Anföranden

Sedan ärendet föredragits för förbundsstämman har representant rätt att genom handuppräkning eller på annat tydligt sätt anhålla om ordet. Då en annan representant talar ska anhållan om ordet ske genom handuppräkning eller på annat sätt som inte stör den talande.

Anhåller flera representanter samtidigt om ordet beslutar ordföranden i vilken ordning de erhåller ordet.

Har förbundsstyrelsens ordförande eller förbundsdirektören begärt ordet ska hen erhålla det före övriga talare. Samma rätt tillkommer ordföranden för ett av förbundsstämma tillsatt utskott vid behandling av det ärende för vars beredning utskottet tillsatts.

Begär representant replik, då annan talar eller omedelbart efter att denna avslutat sitt anförande, kan ordföranden bevilja denne ordet före övriga anmälda talare. Replik får innehålla endast en kort förklaring eller rättelse till huvudanförandet eller bemötande av däri gjort påstående. Härefter får den som haft huvudanförandet ge ett svar. Replik och svar får vara högst två (2) minuter långa.

§ 45 Sättet för anförande

Den som erhållit ordet ska tala på sin plats eller vid ett talarpodium.

Talare ska hålla sig till den sak som behandlas. Om talaren avviker från ämnet ska ordföranden ge uppmaning om att återgå till saken. Använder talaren kränkande eller annars olämpliga uttryck ska ordföranden återkalla talaren till ordningen. Om talaren inte följer ordförandes uppmaning ska ordföranden frånta denne ordet. Andra än ordföranden har inte rätt att avbryta talare.

§ 46 Förslag om bordläggning eller återremiss

Om det under diskussionen begärts bordläggning eller återremiss till förbundsstyrelsen ska ett sådant yrkande tas upp till avgörande omedelbart efter det att diskussionen förklarats avslutad.

För ett beslut om återremiss krävs att det biträds av minst hälften av de närvarande representanterna.

För ett beslut om bordläggning krävs att det biträds av minst en tredjedel av de närvarande representanterna. För att fatta beslut om bordläggning av ett ärende gällande val eller ett tidigare bordlagt ärende krävs det dock att beslutet biträds av minst hälften av de närvarande representanterna. Ärendet ska bordläggas till nästa sammanträde om inte stämman beslutar om en annan tidpunkt.

Har både bordläggning och återremiss begärts under diskussionen, avgörs först frågan om bordläggning. Om ärendet därvid inte bordläggs, behandlas förslaget om återremiss.

§ 47 Skriftligt förslag

Ett förslag som väckts under diskussionen ska framställas skriftligt om ordföranden fordrar det. Det skriftliga förslaget ska formuleras entydigt och med tydlig stil. Ordföranden kan vid behov begära renskrivning av förslaget.

§ 48 Förslag till beslut och avslutande av diskussionen

När alla anföranden har hållits förklarar ordföranden diskussionen avslutad. Ordföranden ger en redogörelse om de förslag som framställts under diskussionen och huruvida de vunnit understöd.

§ 49 Konstaterande av beslut som fattats utan omröstning

Om det under diskussionen inte har framställts understödda förslag, konstaterar ordföranden att grundförslaget är förbundsstämmans beslut.

Om ordföranden konstaterar att förbundsstämman enhälligt understöder ett förslag som framställts vid sammanträdet, konstaterar ordföranden att förslaget är förbundsstämmans beslut.

§ 50 Förslag som tas upp till omröstning

Upp till omröstning tas endast grundförslaget och understödda förslag. Alternativa förslag eller förslag som går utanför det ärende som behandlas tas inte upp till omröstning.

Om den som framställt ett förslag inte är på plats när omröstningen börjar, ska förslaget anses ha förfallit och inte tas upp till omröstning.

Beslut fattas med enkel majoritet av rösterna.

§ 51 Omröstnings sätt

En omröstning ska förrättas öppet. Om en omröstning har förrättats på något annat sätt än genom upprop eller med röstningsapparat, ska omröstningen, om någon så kräver eller ordföranden för klarhetens skull anser det nödvändigt, förrättas på nytt genom upprop eller med röstningsapparat.

§ 52 Omröstningsproposition

Då omröstning ska verkställas mellan flera förslag, förelägger ordföranden förbundsstämman för godkännande en omröstningsproposition. Vid uppgörande av omröstningsproposition bör följande beaktas:

1. Gäller ärenden inte beviljande av anslag ställs vid den första omröstningen mot varandra de två förslag, vilka mest skiljer sig från det förslag som utgör grund för behandlingen. Det segrande förslaget vid denna omröstning ställs därefter mot följande förslag som mest skiljer sig från det förslag som utgör grund för behandlingen och så vidare, till dess man erhåller ett slutligt motförslag till det förslag som utgör grund för behandlingen. Förslag som enbart avser förkastande av det till grund för behandlingen liggande förslaget ska likväl upptas till omröstning först i den sista omröstningsomgången.

2. Gäller ärendet beviljande av anslag verkställs först omröstningen om godkännande eller förkastande av det förslag som avser det största beloppet. Därefter fortsättes enligt förslagets storleksordning till dess något förslag erhållit erforderlig majoritet, varefter omröstning inte längre verkställs om de till beloppen mindre förslaget. I stället för omröstning kan stämman på ordförandens förfrågan besluta att enhälligt omfatta ett förslag om godkännande av anslag.
3. Är förslaget sådant att det kan godkännas eller förkastas oberoende av övriga förslag, bör särskild omröstning verkställas om förslaget.

Vid föreläggande av omröstningsproposition ska ordföranden samtidigt meddela om vilka förslag som för att godkännas erfordrar i lag stadgad särskild majoritet.

§ 53 Konstaterande av beslut

Efter verkställd omröstning ska ordföranden konstatera förbundsstämmans beslut.

§ 54 Reservation

Var och en som vid stämman deltagit i avgörande av ärende får anföra reservation mot det fattade beslutet om beslutet fattats efter slutna omröstning. Har beslutet fattats efter öppen omröstning får reservation anföras endast av den som röstat för annat än det segrande förslaget samt av den som framställt motförslag vilket i brist på understöd inte upptagits till omröstning. Har omröstning i ärendet inte verkställts, får reservationen anföras endast av den som framställt motförslag vilket i brist på understöd inte upptagits till omröstning. Reservation ska anföras omedelbart efter det att ärendet avgjorts eller, om den utvecklas närmare och motiveras skriftligen, lämnas senast då protokollet justeras.

§ 55 Fortsatt sammanträde

Om stämman avbrutit sitt sammanträde och fastställt dag och tidpunkt då sammanträdet ska fortsätta behöver en ny kallelse inte utfärdas. Frånvarande representanter ska dock om möjligt underrättas om det fortsatta sammanträdet.

§ 56 Hemställningskläm

Sedan beslut fattats i ärende kan förbundsstämman godkänna en till förbundsstyrelsen riktad önskan (hemställningskläm), som bör ansluta sig till det behandlade ärendet och som inte får stå i strid med förbundsstämmans beslut och inte heller ändra eller utvidga detta.

UTSKOTT

§ 57 Tillsättande av utskott

Förbundsstämman kan bland sina representanter tillsätta utskott för att bereda ett visst ärende, för att avge utlåtande och för att granska förvaltningen. Dock ska stämman alltid tillsätta ett utskott för att bereda ett ärende om återkallande av förtroendeuppdrag.

Förbundsstämman ska utse ordförande för utskottet.

VAL

§ 58 Allmänna bestämmelser om val

Om val förrättas med slutna sedlar, ska röstsedeln vara vikt så att innehållet inte syns. Röstsedel som innehåller obehörig anteckning ska förkastas.

Röstsedlarna ges till stämмоordföranden i uppsordsordning.

Röster kan ges till varje kandidat som kan komma i fråga vid valet även om ingen vid debatten föreslagit eller understött val av denne.

§ 59 Medhjälpare vid valförrättning

När majoritetsval förrättas med slutna sedlar tjänstgör de personer som utsetts till protokolljusterare vid sammanträdet som rösträknare och hjälper även i övrigt till vid valförrättningen, ifall stämman inte beslutar något annat.

§ 60 Förbundsstämmans centralnämnd

För förrättande av proportionella val utser stämman en centralnämnd för sin mandattid. Nämnden består av tre medlemmar och en personlig ersättare för varje medlem.

Stämman väljer en av medlemmarna till ordförande och en till vice ordförande.

Som nämndens sekreterare fungerar stämmans protokollförare, om inte stämman beslutar något annat.

§ 61 Inlämning av kandidatlistor, upprop vid valförrättning

Stämman bestämmer den tidpunkt när kandidatlistorna senast ska inlämnas till stämmans ordförande och när upprop vid valförrättningen vidtar.

§ 62 Uppgörande av kandidatlistor

På kandidatlistan får förekomma namn på högst så många medlemmar och ersättare som får väljas vid valet.

Av kandidatlistans rubrik ska framgå för vilket vallistan används. Kandidatlistan ska undertecknas av minst två stämmorepresentanter. Den första undertecknaren fungerar som ombud för listan och inlämnar den till stämman ordförande, samt har rätt att företa de rättelser i listan som avses i § 63.

§ 63 Granskning och rättelser av kandidatlistor

När tiden för att lämna in kandidatlistorna har löpt ut, överlämnar stämmans ordförande listorna till centralnämnden, som granskar huruvida dessa är rätt uppgjorda. Om det förekommer fel i någon lista bereds ombudet tillfälle att rätta felet inom den tidsfrist centralnämnden utsatt.

Om samma person efter rättelse i den kandidatlista som ombudsmannen inlämnat fortfarande förekommer på två eller flera listor, ska centralnämnden om möjligt fråga kandidaten på vilken lista namnet ska kvarstå.

§ 64 Sammanställning av kandidatlistor

När den reserverande tiden för rättelsen som nämns i § 63 gått ut gör centralnämnden upp en sammanställning av de godkända kandidatlistorna. Listornas ordningsföljd lottas, varefter varje kandidat förses med löpande ordningsnummer.

Sammanställningen av kandidatlistorna ska uppsättas till påseende i stämmans sessionssal innan uppropet för valförrättningen börjar samt läsas upp för stämman.

§ 65 Valförrättning

Varje stämorepresentant ska anteckna numret på den kandidat hen röstar på och ge sin röstsedel till stämmans ordförande i ordningsföljd enligt uppropet.

§ 66 Fastställelse av valresultat och förvaring av röstsedlar

När uppropet är förrättat överlämnar stämmans ordförande röstsedlarna till centralnämnden, som granskar sedlarnas giltighet samt räknar ut och konstaterar valresultatet genom att i tillämpliga delar iakttä bestämmelserna om kommunalval.

Centralnämnden ger ett skriftligt meddelande om valresultatet till stämmans ordförande som sedan delger stämman resultatet.

De röstsedlar som avgetts vid ett val ska sparas tills beslutet vid det val där de använts har vunnit laga kraft. Det samma gäller även lottsedlar som använts vid lottning. Om valet har förrättats med slutna sedlar ska de bevaras i ett slutet kuvert.

PROTOKOLL

§ 67 Förande, justering och framläggande av protokoll

Protokollet uppgörs av utsedd sekreterare under ledning av ordföranden. Protokollet ska undertecknas av ordförande och förbundsdirektören. Stämmans protokoll ska justeras av två stämorepresentanter som valts för detta uppdrag separat för varje gång, ifall inte stämman beslutat annorlunda i något ärende.

Förbundsstämmans protokoll ska efter justeringen finnas tillgängligt på kommunförbundets webbplats tillsammans med en besvärsanvisning, samt tillställas medlemskommunerna och hållas offentligt framlagt i varje medlemskommun. Ett meddelande om att protokollet finns tillgängligt på kommunförbundets webbplats ska publiceras på kommunförbundets elektroniska anslagstavla i enlighet med bestämmelserna i 57 § förvaltningslagen, eller senare motsvarande lagstiftning.

I protokollet ska antecknas:

1. Om konstitueringen:
  - Tidpunkten för när sammanträdet börjar och slutar samt sammanträdesplatsen;
  - Närvarande och frånvarande för hela sammanträdet eller för vissa ärenden och i vilken egenskap deltagarna varit närvarande;
  - Sammanträdet laglighet och beslutsförhet.
2. Om ärendenas behandling
  - Rubrik för ärenden;
  - Redogörelse för ärendena;
  - Beslutsförslag;
  - Jäv;
  - Framlagda förslag och om de fått understöd;
  - Omröstning: Omröstnings sätt, omröstningsförfarande, omröstningsproposition och omröstningens resultat;
  - Val: Valsätt och valresultat;
  - Konstaterande av beslut;
  - Reservation
3. Om lagligheten
  - Besvärsanvisning;
  - Ordförandes och sekreterares underskrift;
  - Anteckning om protokolljustering;
  - Anteckning om framläggande.

I den besvärsanvisning som fogas till protokollet ska anges besvärsmyndigheten, den myndighet som ska tillställas besvärsskriften, besvärstid och från vilken tidpunkt den räknas samt vilka krav som ställs på innehållet och i inlagorna till besvärsskriften.

Till sådana beslut som det inte går att anföra besvär mot ska fogas en anteckning om detta och uppges vilken lag eller förordning förbudet grundar sig på.

Kapitel 7 KOMMUNFÖRBUNDETS EKONOMISKA FÖRVALTNING

§ 68 Verkställande av budgeten

Förbundsstämman godkänner budgeten samt verksamhetsmål, anslag och beräknade inkomster för de enskilda organens uppgifter och projekt.

§ 69 Ändringar i budgeten

Förbundsstyrelsen har omdisponeringsrätt inom budgetens enskilda resultatenheter – drift, finansiering och investering – under förutsättning att dessa kan finansieras inom respektive resultatenhets totala anslag. Omdisponeringsrätten innebär inte att förbundsstyrelsen har rätt att göra omdisponeringar mellan drift, finansiering och investering.

Förbundsstyrelsen är berättigad att delegera budgetfrågor till tjänstemän samt utfärda närmare budgetdirektiv över budgetens förverkligande.

Efter budgetåret kan ändringar i budgeten behandlas endast i undantagsfall. Efter det att bokslutet har undertecknats kan förslag till ändringar i budgeten inte föreläggas förbundsstämman.

Vid förslag till ändringar i anslagen bör också utredas vilken verkan som ändringarna får på målen för verksamheten och på de beräknade inkomsterna. Likaså bör man utreda ändringarnas inverkan på anslag, innan ändringar görs i målen för verksamheten eller i de beräknade inkomsterna.

§ 70 Försäljning av anläggningstillgångar

Beslut om försäljning av fasta anläggningstillgångar fattas av förbundsstyrelsen enligt de grunder som förbundsstämman godkänner.

Beslut om försäljning av lösa anläggningstillgångar och annan lös egendom fattas av styrelsen.

Styrelsen kan delegera denna beslutanderätt till underlydande tjänsteman.

§ 71 Godkännande av avskrivningsplan

Förbundsstämman godkänner grunderna för avskrivningar enligt plan. Utgifter för ombyggnad av anläggningstillgångar läggs till den oavskrivna anskaffningsutgiften, ifall det inte finns särskilda skäl att göra en separat avskrivning för ombyggnaden.

Utifrån de grunder som förbundsstämman antagit för avskrivningarna enligt plan godkänner förbundsstyrelsen avskrivningsplaner för enskilda nyttigheter eller kategorier av nyttigheter.

Förbundsstyrelsen fastställer en gräns för små anskaffningar som underlag för avskrivningskalkylen.

§ 72 Finansförvaltningen

I samband med godkännandet av budgeten beslutar förbundsstämman om förändringar i långivningen och det främmande kapitalet.

Förbundsstyrelsen beslutar om upplåning av budgetlån inom de ramar förbundsstämman angett i samband med godkännande av budgeten.

Förbundsstyrelsen beslutar om övriga frågor som gäller finansiering och kan vid behov utfärda närmare föreskrifter och anvisningar för ekonomiförvaltningen.

Förbundsstyrelsen kan delegera rätt att besluta om upplåning och placeringar vidare till andra organ och tjänstemän.

§ 73 Fastställande av avgifter

Förbundsstämman bestämmer de allmänna grunderna för avgifterna. Själva avgifterna och de detaljerade motiveringarna till dem fastställs av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen kan överföra sin beslutanderätt till andra organ och tjänstemän.

§ 74 Riskhantering

Förbundsstyrelsen ansvarar för hur riskhanteringen realiseras och samordnas och beslutar om försäkring av kommunförbundets egendom och ansvar. Förbundsstyrelsen kan delegera beslutanderätt till andra organ och tjänstemän.

Kapitel 8 GRANSKNING AV FÖRVALTNING OCH EKONOMI

§ 75 Extern och intern kontroll

Kontrollen av kommunförbundets förvaltning och ekonomi ordnas så att den externa och interna kontrollen tillsammans bildar ett heltäckande kontrollsystem.

Den externa kontrollen ordnas oberoende av den arbetande ledningen. För den externa kontrollen ansvarar utsedda revisorer.

Förbundsstyrelsen ansvarar för ordnandet av den interna kontrollen och utfärdar vid behov direktiv för denna kontroll.

§ 76 Revisorer

För den granskning av förvaltningen och räkenskaperna som ska utföras för varje löpande räkenskapsår, väljer förbundsstämman efter nyval för sin mandatperiod två revisorer och för var och en av dem en personlig ersättare.

Förbundsstämman utser en av revisorerna till ordförande.

§ 77 Revisorernas sammanträden

Revisorerna samlas till sitt första sammanträde på kallelse av ordföranden samt till övriga sammanträden på sätt som de beslutar.

§ 78 Revisorernas mandatperiod

Revisorernas uppgift omfattar granskning av förvaltningen och ekonomin för de räkenskapsår som deras mandatperiod omfattar.

Revisorernas uppdrag upphör i och med att förbundsstämman har godkänt bokslutet för det sista räkenskapsåret under mandattiden.

§ 79 Revisorernas uppgifter

Revisorernas uppgifter anges i kommunallagen, eller senare motsvarande lag.

I bokföringshandlingarna ska revisorerna göra anteckningar om utförd granskning.

§ 80 Revisorernas berättelse

Efter slutförd revision för räkenskapsåret ska revisorerna utan dröjsmål dock senast före utgången av maj månad sammanställa en revisionsberättelse över utförd revision.

Av revisorernas berättelse ska bland annat följande framgå:

1. När granskningsarbetet utförs och vilka som deltagit i det;
2. Utlåtande med anledning av de i 75 § kommunallagen nämnda uppgifterna;
3. Under revisionsarbetet gjorda iakttagelser;
4. Eventuella anmärkningar och orsakerna härtill;
5. Förslag till åtgärder för avhjälpande av eventuella missförhållanden, som påtalats av revisorerna;
6. Huruvida bokslutet bör godkännas;
7. Huruvida ansvarsfrihet kan beviljas de redovisningsskyldiga som handhaft kommunförbundets förvaltning och ekonomi
8. Berättelsen ska dateras och undertecknas av de revisorer som deltagit i granskningsarbetet. Härvid har revisor rätt att foga reservation till berättelsen.

§ 81 Sekretessbestämmelser

Revisor och dennas ersättare ska iaktta bestämmelserna om hemlighållande av handlingar och ärenden.